

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 20 august 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, declarat de avocatul Maria Antoci, în numele inculpatului

Dumbrava Ion Vasile, născut la 08 iunie 1992 în s. Bălăurești, r-nul Nisporeni, locuitor al mun. Chișinău, str. I. Creangă 6/3, ap. 15, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 18.03.2015 – 20.08.2015,
instanța de apel: 14.09.2015– 25.11.2015,
instanța de recurs: 01.02.2016 – 30.03.2016.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 20 august 2015, Dumbrava Ion a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 12.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de administrare a bunurilor pe un termen de 1 an.

2. Instanța de fond a constatat că în perioada lunilor noiembrie - decembrie 2014, Dumbrava I., aflându-se la domiciliul lui Sîrov E., în s. Molești, r-nul Ialoveni, folosindu-se de relațiile de prietenie avute cu aceasta, prin înșelăciune și abuz de încredere, a luat de la Sîrov E., sun pretextul împrumutului, bani în sumă de 800 lei și 50 dolari SUA, care conform cursului Băncii Naționale a Moldovei constituie 751 lei, un inel din aur cu pietricele mărunte de culoare albă, cu greutate de aproximativ 3 gr., la prețul de 2872 lei și o tabletă de model "QUMO", cu nr. de IMEI 353478059603655, la prețul de 2000 lei, pe un termen de o lună, însă la expirarea

termenului inculpatul, fiind contactat la telefon, nu răspundea, eschivându-se, în rezultatul cărui fapt părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil, în sumă de 6420 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a declarat că a împrumutat de la partea vătămată bunurile indicate în rechizitoriu, dar i le-a restituit după ce ultima a depus plângere la poliție.

Partea vătămată Sîrov E. a relatat că, fiind în relații de concubinaj cu inculpatul, la solicitarea acestuia i-a dat tableta "QUMO", 50 dolari SUA pentru achitarea chiriei, apoi inelul din aur, periodic îi dădea bani pentru benzină, prejudiciul cauzat constituind 6420 lei.

Inițial, partea vătămată a declarat în ședința de judecată că nu este încadrată în câmpul muncii, este întreținută de părinți, suma pagubei de 6240 lei este destul de considerabilă pentru ea, solicitând ca inculpatul să fie pedepsit conform legii. Ulterior, la finele cercetării judecătorești, la întrebarea avocatului, aceasta a declarat că prejudiciul cauzat, în sumă de 6420 lei, nu este considerabil, solicitând încetarea procesului penal, deoarece s-a împăcat cu inculpatul.

Totodată, vinovăția inculpatului a fost dovedită prin probe administrate.

Potrivit procesului-verbal din 26.12.2014 de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, adresată IP Ialoveni, Sîrov E. a indicat că în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2014, inculpatul a dobândit ilicit de la ea suma de 800 lei, 50 dolari SUA, un inel din aur și o tabletă de model "QUMO", pricinuindu-i un prejudiciu material considerabil.

Conform cererii adresată organului de urmărire penală, partea vătămată a solicitat recunoașterea ei în calitate de parte civilă, fiindu-i pricinuit un prejudiciu material considerabil în sumă de 6420 lei.

Potrivit procesului-verbal din 26.12.2014, de recunoaștere a persoanei după fotografie, partea vătămată a recunoscut persoana sub nr. 3, care este Dumbrava I.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța a statuat că solicitarea apărării privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului de la art. 190 alin. (2) lit. c) la art. 190 alin. (1) Cod penal, din motiv că prejudiciul cauzat părții vătămate nu este considerabil, urmează a fi respinsă, deoarece inițialele declarații ale părții vătămate confirmă cu certitudine faptul că aceasta nu este angajată în câmpul muncii, este întreținută de părinții ei, care la moment muncesc în Federația Rusă, deci starea materială a victimei este destul de precară, fapt ce condiționează a fi întreținută material de părinți.

Aceste circumstanțe dovedesc că paguba cauzată părții vătămate este una considerabilă, și, astfel, împăcarea contravine prevederilor art. 109 Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul nu are antecedente penale, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, infracțiunea comisă este una gravă, prezentând un grad avansat de pericol pentru relațiile sociale cu caracter patrimonial, că partea vătămată nu are pretenții materiale sau morale, concluzionând că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub

formă de amendă, cu privarea de dreptul de a exercita activități de administrare a bunurilor.

3. Avocatul Tatiana Saponari a declarat apel, în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal să fie încetat.

Apelanta a invocat că partea vătămată a declarat în ședința de judecată că nu are pretenții față de inculpat, iar suma de 6240 lei nu constituie un prejudiciu considerabil.

Concluziile instanței de fond referitor la starea materială a părții vătămate și respingerea demersului apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal nu sunt justificate, iar faptul că aceasta este întreținută material de părinți nu este un criteriu după care poate fi stabilită starea materială precară, partea vătămată confirmând că prejudiciul cauzat nu este considerabil.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Potrivit procesului-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, din 26.12.2014, Sîrov E. a indicat că paguba cauzată de inculpat este considerabilă.

Prin cererea adresată organului de urmărire penală, Sîrov E. a solicitat recunoașterea în calitate de parte civilă, prin infracțiune fiindu-i cauzat un prejudiciu considerabil în mărime de 6420 lei.

Totodată, în instanța de fond partea vătămată a indicat că nu este încadrată în câmpul muncii, este întreținută de mama ei, mărimea pagubei este destul de importantă, de mai multe ori a încercat să-l contacteze pe inculpat, însă fără careva rezultate.

Ulterior, fiind audiată suplimentar, aceasta a indicat că prejudiciul cauzat în sumă de 6420 lei nu este unul considerabil, banii fiindu-i restituiți.

Instanța de fond corect a apreciat declarațiile părții vătămate, ca fiind constatată că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de fond, partea vătămată a indicat prejudiciul cauzat prin infracțiune ca unul considerabil.

Nu pot fi reținute ca fiind veridice și corespunzătoare situației materiale declarațiile părții vătămate că prejudiciul material nu este considerabil, or, aceasta a confirmat că nu este încadrată în câmpul muncii și se află la întreținerea părinților.

Faptul că inculpatul a recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate, aceasta neavând careva pretenții de ordin material sau moral, nu poate fi echivalat cu diminuarea prejudiciului. Inculpatul a restituit prejudiciul părții vătămate, pentru ca aceasta să-și retragă plângerea de la poliție, fiind evidentă intenția inculpatului de a se eschiva de la răspundere penală, fapt pentru care ar putut să o determine pe partea vătămată să-și schimbe declarațiile cu referire la proporțiile prejudiciului cauzat.

Astfel, nu s-au stabilit careva temeuri de a aprecia declarațiile părții vătămate altfel decât cum au fost apreciate de instanța de fond, fiind cert constatată că prin

faptele sale infracționale, inculpatul i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu considerabil.

Ținând cont că, cauzarea daunelor în proporții considerabile este un criteriu obligatoriu în vederea încadrării acțiunilor infracționale ale inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind constatat, în baza declarațiilor părții vătămate că inculpatul a săvârșit infracțiunea de escrocherie în prezența agravantei stabilite la lit. c) alin. (2) art. 190 Cod penal ”cauzarea daunelor în proporții considerabile”, reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal contravine probelor administrate.

5. Avocatul Maria Antoci, a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a indicat că suma de 6240 lei, care a fost restituită părții vătămate, nu este pentru acesta considerabilă și instanțele incorect i-au respins demersul privind recalificarea acțiunilor inculpatului la art. 190 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților.

Nu sunt justificate concluziile instanțelor de fond și de apel în ceea ce ține de starea materială a părții vătămate, deoarece partea vătămată și părinții ei formează o familie, fiind normal să fie susținută material, instanța urmând să țină cont de poziția acesteia, care a confirmat că suma dată nu este considerabilă, or, ea nu este minoră, caz în care ar depinde totalmente material de părinții săi.

În cazul, în care partea vătămată ar fi fost căsătorită, nu ar fi fost angajată în câmpul muncii, s-ar fi aflat la întreținerea soțului, care ar avea un venit destul de impunător, declarațiile prin care aceasta ar indica că dauna materială nu este considerabilă, tot ar fi fost respinse pe motiv că se află la întreținerea soțului?

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul menționat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar declarat, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal, întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor lui, în strictă conformitate cu prevederile normelor de

procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului și cele inițiale ale părții vătămate, conform căror pentru ea paguba cauzată de inculpat este una considerabilă, procesul-verbal de sesizare a săvârșirii infracțiunii din 26.12.2014, cererea privind recunoașterea în calitate de parte civilă, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei, din 26.12.2014, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, acestea confirmând în mod concludent prezența în faptele inculpatului a acțiunilor incriminate, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării (*pct. 3.-5. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele și probele cauzei la încadrarea acțiunilor inculpatului (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și a circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, și invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal (*pct. 5. din decizie*).

Prin urmare, instanțele au apreciat toate probele administrate în coroborare, inclusiv și cu obiecțiile invocate supra.

Este de observat că motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii imputate, că faptelor

săvârșite li s-a dat o încadrare juridică corectă, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Maria Antoci, împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 20 august 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, în privința inculpatului Dumbrava Ion Vasile, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 aprilie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco